

4. 6 Udvikling af arbejdsstyrken forprojekt

Dato 010607

Gitte Bundgaard

Tel. +45 8728 5275

Gitte.Bundgaard@ru.rm.dk

Resume

Udvikling af menneskelige ressourcer og regionale kompetencer er en central vækstpolitisk udfordring.

I en tid med stigende beskæftigelse, faldende ledighed og tiltagende mangel på arbejdskraft er en udvidelse af arbejdsstyrken nødvendig for at sikre fortsat vækst og erhvervsudvikling.

Vækstforum har besluttet, at det skal afklares, om der er behov for en indsats fra Vækstforums side i forhold til at sikre en udvidelse af arbejdsstyrken. Afklaringen skal ske på baggrund af en afdækning af andre aktørers indsats, herunder beskæftigelsessystemets.

Beskæftigelsessystemet blev ændret pr. 1. januar 2007. Én opgave synes imidlertid nedprioriteret i det nye beskæftigelsessystem. Forsøgs- og udviklingsaktiviteter er således ikke længere en lovreguleret aktivitet for de regionale beskæftigelsesråd.

Jobcentrene er omdrejningspunktet i den beskæftigelsespolitiske indsats, men der er tale om en meget lovreguleret indsats målrettet ledige og med relativt få frihedsgrader.

Vækstforum kan således supplere den beskæftigelsespolitiske dagsorden ved:

- at fokusere på beskæftigede
- at iværksætte regionale forsøgs- og udviklingsinitiativer til udvidelse af arbejdsstyrken

Og ved

- at bidrage til samarbejde mellem erhvervs- uddannelses- og beskæftigelsespolitiske aktører i regionen

Udfordring

En nødvendig forudsætning for vækst og udvikling er, at den fornødne arbejdskraft med de fornødne kvalifikationer er til stede i det fornødne omfang.

Arbejdsmarkedet i Midtjylland er kendetegnet ved stigende beskæftigelse, faldende ledighed og et demografisk betinget fald i arbejdsstyrken, - forhold der betyder, at der rundt omkring i regionen opstår flaskehalsproblemer.

Statistisk er arbejdsmarkedet i Midtjylland kendetegnet ved:

- Stigende beskæftigelse.
 - Hvis antallet af arbejdspladser fremskrives med samme stigningsstakt som i 2005 – 2,1 % - vil der opstå 12.800 nye arbejdspladser på et år. Jo større vækst jo større pres på arbejdsstyrken.
- Faldende ledighed
 - Gruppen af ledige, der modtager arbejdsløshedsdagpenge, er stærkt faldende og vil fremover være domineret af ufaglærte eller kortuddannede, langtidsledige og især af kvinder.
- Faldende arbejdsstyrke.
 - På 10 års sigt vil arbejdsstyrken i Midtjylland falde med 7.400, svarende til et fald på 1,2 %. 14 ud af 19 kommuner vil opleve fald i arbejdsstyrken.
- Mange uden for arbejdsstyrken.
 - Godt 25 % af alle 16 – 66 årige står uden for arbejdsstyrken. Det er en uhomogen gruppe bestående af indvandrere fra ikke vestlige lande, borgere på varige forsørgelsesydelse som efterløn og pension samt borgere på midlertidige forsørgelsesydelse som kontanthjælp, syge-dagpenge og ledighedsydelse.

Hvis virksomhederne fremover skal have den arbejdskraft, de har brug for, og vækst og velfærd skal sikres er det nødvendigt at få flere af de personer, der i dag står uden for arbejdsstyrken ind på arbejdsmarkedet. Samtidigt er det afgørende, at der ydes en særlig indsats for at bremse tilgangen til grupper uden for arbejdsstyrken, herunder modtagere af sygedagpenge, kontanthjælp, førtidspension og efterløn. Der er med andre ord behov for:

- At udvide arbejdsstyrken med kvalificeret arbejdskraft og dermed virksomhedernes rekrutteringspotentiale
- At fastholde dem, der er i beskæftigelse, men truet af tilbagetrækning på grund af alder, helbred eller sociale forhold.

Det kan kun ske i et tæt samspil mellem erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitiske aktører.

Vækstforums bidrag til arbejdet med at udvide arbejdsstyrken kan naturligt have karakter af:

- Tiltag for at fastholde udsatte ansatte i beskæftigelse, herunder ansatte, der overvejer eller trues af varig eller midlertidig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet som følge af alder, helbred eller sociale forhold.
- Gennemførelse af regionale forsøgs- og udviklingsaktiviteter på det beskæftigelsespolitiske område i forhold til at fastholde og udvide arbejdsstyrken, hvor de helt aktuelle målgrupper for disse aktiviteter er indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, kvinder både af dansk og anden etnisk oprindelse, borgere med nedsat erhvervsevne eller dårligt helbred og langvarigt ledige
- Tiltag, der bidrager til samarbejde og netværk mellem erhvervs- uddannelses og beskæftigelsespolitiske aktører i Region Midtjylland,

Formål

Formålet er at styrke betingelserne for vækst, innovation og velfærd.

Mål og delmål

Målet er, at arbejdsstyrken udvides og udvikles.

Delmålene er:

- at udsatte ansatte fastholdes i beskæftigelse. Målgruppen er beskæftigede, der som følge af alder, helbred eller sociale forhold er truet af udstødning fra arbejdsmarkedet.
- at inddrage grupper af borgere, der pt. står uden for arbejdsstyrken ved at iværksætte nyskabende aktiviteter for bl.a. indvandrere, kvinder, borgere med nedsat erhvervsevne eller dårligt helbred og langvarigt ledige
- at bidrage til samarbejde mellem de erhvervs- uddannelses og beskæftigelsespolitiske aktører på tværs af kommunerne i regionen, herunder sikre vidensdeling, vidensformidling, faglig opkvalificering og netværksdannelse

Overordnet indhold og ydelse

Det er afgørende, at projektet formuleres i samarbejde med relevante beskæftigelsespolitiske aktører, men rammerne for indhold og ydelse er:

- Fastholdelse af udsatte ansatte.
 - Der er dels behov for at fastholde de beskæftigede, dels skal sygefraværet nedbringes og risikoen for langvarige sygemeldinger, der ofte medfører afgang fra arbejdsmarkedet skal minimeres. Aldersbetinget afgang fra arbejdsmarkedet skal generelt udsættes, hvorfor der kræves en særlig indsats for at motivere seniorerne til at blive længere på arbejdsmarkedet. Det kan ske ved iværksættelse af forskellige seniorpolitiske initiativer
- Øget tilgang til arbejdsstyrken.
 - Der skal iværksættes nyskabende initiativer til inddragelse af de grupper af borgere, der i dag står uden for arbejdsmarkedet. En del af dem, der i dag står uden for arbejdsmarkedet, skal inkluderes via særlige indsatser og fokus på rummelighed, hvorfor det er nødvendigt at have særlig fokus på tiltag, der kan støtte virksomhederne i deres modtagelse af disse grupper. Problemet er størst i regionens større byområder, hvor både ressourcetsvage danskere og etniske minoriteter udgør en arbejdskraftreserve, der er potentiale i at mobilisere. Indsatsen over for denne befolkningsgruppe hænger i høj grad sammen med at øge de basale færdigheder gennem forberedende voksenuddannelse eller ordinær efteruddannelse, men det første skridt er at få gruppen motiveret til at tænke i kompetenceudvikling og se frem mod et liv som en del af arbejdsstyrken. Inden for dette område er det relevant at skabe samarbejde mellem virksomhederne og beskæftigelses- og uddannelsespolitiske aktører, herunder jobcentre, erhvervsskoler og VUC.
- Forsøg med inddragelse af udenlandsk arbejdskraft.
- Øget samarbejde mellem erhvervs- uddannelses- og beskæftigelsespolitiske aktører i Region Midtjylland.
 - Der skal etableres netværk blandt relevante aktører og fora, hvor faglig opkvalificering, vidensdeling og vidensformidling vedrørende rekruttering og fastholdelse kan finde sted.

Aktører

- Beskæftigelsesregion Midtjylland
- Jobcentre
- Virksomheder
- Arbejdsmarkedets parter

Projektgruppe

Med henblik på en egentlig projektbeskrivelse nedsætter Vækstforum en projektgruppe med repræsentanter for alle relevante aktører:

- Beskæftigelsesregion Midtjylland (1)
- Jobcentre (3) (1 fra et pilotjobcenter samt en statslig og kommunal jobcenterchef)
- Kommuner (1 med høj faglig viden om og ekspertise inden for sygedagpengeområdet)
- Virksomheder (1)
- Arbejdsmarkedets parter (2)
- Region Midtjylland (1)

Projektgruppen kan evt. ydes ad hoc bistand fra specialkonsulentenheder i Beskæftigelsessystemet for så vidt angår indsatsen for borgere med funktionsnedsættelse, etniske minoriteter og kønsligestilling.

Økonomi og tidsplan

Økonomiramme - indikativ mio. kr.				
	Region	Anden off.	Privat	I alt
4.6 Sikring af arbejdsstyrken	5,0	12,0	8,0	25,0